

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 16-12-2025

Mødedato Tirsdag d. 16. december 2025 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Indgang B, lokale 3.s.54, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Opfølgning på initiativretssag om ophør af indkøb af turbokyllinger.....	4
B-sag: Tildeling af tilskud fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer'.....	6
B-sag: Udmøntning af forslag finansieret af Sundhedspuljen 2026: Idræt for sindet.....	11
C-sag: Forslag til udmøntning af budgetindsatser til 2026: Forskning, sundhed og forebyggelse sam	13
D-sag: Orientering om disposition for en kommende forskningsstrategi.....	17
D-sag: Hurtig rekruttering af udenlandske sygeplejersker.....	19
D-sag: Orientering om den årlige trivselsmåling 2025 i Sundhedsforvaltningen.....	20
D-sag: Status i Center for tandplejen.....	22
D-sag: Aktuelle sager.....	24

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A00-4-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 16. december 2025.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsordenen.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 2: Opfølgning på initiativretssag om ophør af indkøb af turbokyllinger

29.00.00-G01-122-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Byrådet træffe beslutning om at ophøre med indkøb af såkaldt turbokylling i Odense Kommune.

Den 22. januar 2025 fremsatte Byrådsgruppe B et initiativretsforslag om at ophøre med brugen af turbokyllinger. Byrådet besluttede at få belyst de konkrete muligheder for:

- At ophøre med brug af turbokyllinger i Odense Kommune
- At Odense Kommune fremover kun indkøber kyllingekød, som har mindst 2 hjerter i Det Statslige Dyrevelfærdsmærke

På baggrund af denne beslutning er der udarbejdet en analyse, som belyser de økonomiske, praktiske og ernæringsmæssige konsekvenser ved en omlægning af indkøb. Analysen viser, at en overgang til kyllingekød med dyrevelfærdsmærke kræver minimum seks måneders omstilling hos producenterne og vil medføre en merudgift på ca. 410.128 kr. årligt (svarende til 34 %) ved krav om ét hjerte og en merudgift på ca. 997.384 kr. årligt (svarende til 75 %) ved krav om to hjerter.

Analysen peger på to modeller for implementering:

1. Hurtig implementering: Omlægningen gennemføres hurtigst muligt inden for eksisterende kontrakter. Dette vil kræve ca. seks måneders omstilling hos leverandøren, men kan medføre højere priser og større usikkerhed om leveringssikkerhed.
2. Indarbejdelse i kommende fødevareudbud: Krav om dyrevelfærdsmærket kyllingekød indarbejdes i det næste fødevareudbud, som forventes at træde i kraft i december 2026/januar 2027.

Sundhedsforvaltningen anbefaler model 2, da indarbejdelse af kravene i det kommende udbud giver kommunen en stærkere forhandlingsposition og bedre mulighed for at opnå attraktive råvarepriser.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet:

1. Beslutter, at Odense Kommune ophører med brugen af turbokyllinger og fremover kun indkøber kyllingekød, der er mærket med minimum ét hjerte i Det Statslige Dyrevelfærdsmærke
2. Godkender, at beslutningen implementeres via det kommende fødevareudbud, således at kravene indarbejdes i det nye udbud, der forventes at træde i kraft i december 2026/januar 2027.

Beslutning

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fremsætter følgende ændringsforslag til indstillingens pkt. 1:

Byrådet beslutter, at Odense Kommune ophører med brugen af turbokyllinger og fremover kun indkøber kyllingekød, der er mærket med minimum to hjerter i Det Statslige Dyrevelfærdsmærke.

Sundhedsudvalget anbefaler ændringsforslaget.

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingens pkt. 2.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Sagsfremstilling

Turbokyllinger er hurtigtvoksende kyllinger, typisk af racen Ross 308, som udgør størstedelen af den konventionelle kyllingeproduktion i Danmark. Produktionen har været genstand for kritik, blandt andet på grund af dyrevelfærdsmæssige omstændigheder, og flere kommuner har valgt at udfase brugen af turbokyllinger i deres offentlige indkøb.

Dyrevelfærdsmærket er en officiel mærkningsordning under Fødevarestyrelsen, der findes i tre niveauer (1, 2 og 3 hjerter). Hvert ekstra hjerte repræsenterer et højere niveau af dyrevelfærd, fx mere plads, adgang til grovfoder og udearealer. Kyllingekød, der er mærket med Dyrevelfærdsmærket – uanset antallet af hjerter – stammer ikke fra turbokyllinger.

På baggrund af Byrådets beslutning har Sundhedsforvaltningen udarbejdet en analyse, der belyser de økonomiske, praktiske og ernæringsmæssige konsekvenser ved en omlægning af kommunens indkøb af kyllingekød. Analysen omfatter både scenarier med krav om ét og to hjerter i Dyrevelfærdsmærket og bygger på data fra kommunens indkøbsaftaler og økologiregnskaber samt oplysninger fra leverandører og erfaringer fra andre kommuner. Udarbejdelsen af analysen har forudsat et tæt samarbejde på tværs af flere forvaltninger samt inddragelse af kommunens leverandør.

Analysen viser, at størstedelen af det kyllingekød, der i dag indkøbes via kommunens aftaler, stammer fra turbokyllinger. I Sundhedsforvaltningen, som står for den største andel af indkøbene, udgør turbokyllinger omkring 83 % af det samlede forbrug, mens kun ca. 12 % er mærket med Dyrevelfærdsmærket. Ernæringsmæssigt vurderes det, at en omlægning ikke vil have betydning for borgernes indtag, da der ikke findes dokumentation for, at opdrætsmetoden påvirker kødets ernæringsværdi.

Analysen peger på to modeller for implementering af et ophør med indkøb af turbokyllinger. Den ene model indebærer, at krav om dyrevelfærdsmærket kyllingekød indarbejdes i det kommende fødevarerudbud, som forventes at træde i kraft i december 2026 eller januar 2027. Den anden model er en hurtigere implementering, hvor omlægningen gennemføres inden for eksisterende kontrakter. Her vil det tage cirka seks måneder for leverandørerne at omstille sig, men denne løsning kan medføre højere priser. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at evt. nye krav til dyrevelfærd indarbejdes i udbud, og træder i kraft ved kontraktstart, da det vil give de bedste forudsætninger for at forhandle den billigste pris.

Økonomi

Denne sag har ikke bevillingsmæssige konsekvenser, men i fald det besluttes at indføre kvalitetskrav om 1-hjerte kyllingekød, vil det umiddelbart give en merudgift på ca. 0,4 mio. kr. samlet for Odense Kommune. Alternativ vil kvalitetskrav om 2-hjerte kyllingekød, umiddelbart give en merudgift på ca. 1 mio. kr. samlet for Odense Kommune.

Udgiften til øget kvalitetskrav skal finansieres indenfor de relevante udvalgs egne rammer, da der ikke er mulighed for at øge egenbetalingen for borgere eller forældre.

Bilag

Analyse af turbokyllinger

Punkt 3: B-sag: Tildeling af tilskud fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer'

29.12.00-G01-3-23

Sagsresumé

Med denne sag skal Sundhedsudvalget træffe beslutning om tildeling af midler fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer'.

Sundhedsudvalget har siden 2023 haft en pulje på 270.000 kr. til at fremme præstationsfrie fællesskaber for børn og unge. I foråret 2025 blev der uddelt 0,5 mio. kr. til 22 idrætsforeninger i samarbejde med DGI Fyn, som bidrog med 250.000 kr. Den 23. september 2025 besluttede udvalget at gennemføre endnu en uddelingsrunde af puljen i 2025. Puljen har modtaget 22 ansøgninger med et samlet beløb på 677.800 kr.

Der resterer 347.000 kr. til uddeling i 2025, hvilket skyldes pris- og lønfremskrivninger. Forvaltningen har indgået et samarbejde med DGI Fyn om puljen. Som en del af samarbejdet med DGI Fyn har de tildelt puljen 250.000 kr. Derfor er det samlede beløb til fordeling i 2025 597.000 kr., der består af DGI Fyns andel på 250.000 kr. samt Odense Kommunes andel på 347.000 kr. I sagen fremstilles forslag til fordeling af puljemidlerne på baggrund af puljens kriterier og formål.

Effekt

Et sundere Odense

Puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer' er en del af Odense Kommunes arbejde med forståelsespapiret 'Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense. Formålet med indsatserne er, at vi gør op med den negative udvikling, som vi desværre ser i børn og unges mentale trivsel. Det betyder, at vi giver børn og unge i Odense de rammer, hjælp og færdigheder, som skal til for, at de kan trives, indgå i gode fællesskaber og mestre livet.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender fordelingen af midler fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer' som beskrevet i sagen.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Sagsfremstilling

Den 23. september 2025 besluttede Sundhedsudvalget kriterierne for puljen 'Fællesskab frem for præstationer', som Odense Byråd har afsat 270.000 kr. til i budget 2023. Puljen er en del af indsatsen 'Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense', der skal bidrage til, at flere børn og unge i Odense trives.

Med puljen er der afsat midler til samarbejdsprojekter med byens foreninger og ungdomsuddannelser om aktiviteter, der fremmer sociale fællesskaber med bevægelse og idræt frem for præstationer i 2023-2025. Aktiviteterne, der gives tilskud til i 2025, skal have fokus på fremme af fællesskaber frem for præstationer og kan udelukkende søges af idrætsforeninger.

Ved ansøgningsfristen til puljen den 1. november 2025 er der modtaget 22 ansøgninger. Der er samlet søgt om tilskud for ca. 0,6 mio. kr. Ansøgningerne repræsenterer et bredt udsnit af aktiviteter målrettet unge. Forvaltningen har i samarbejde med DGI Fyn lagt puljens kriterier til grund for vurderingen.

Fordelingen af puljemidlerne tager afsæt i følgende kriterier:

Fremme af fællesskaber frem for præstationer gennem leg og bevægelse

Aktiviteternes grundlæggende fokus skal gennem leg og bevægelse fremme fællesskaber frem for præstationer. Der skal derfor være et fokus på at inkludere børn og unge i sunde fællesskaber, hvor det at fejle er tilladt, og hvor der skabes en pause fra perfektionskulturen.

Flere børn og unge i foreningslivet

Aktiviteterne skal bidrage til, at flere børn og unge, som ikke allerede er en del af foreningslivet, får en tilknytning hertil. Dette skal bidrage til, at flere børn og unge bliver en del af et aktivt fællesskab, får øget selvtillid og selvværd samt mindsket skærmtiden.

Styrke børn og unges relation til idræts- og foreningslivet

Aktiviteterne skal understøtte og styrke den eksisterende foreningsrelation og mindske frafald for børn og unge. Dette kan bl.a. ske ved at styrke fællesskab og sammenhold og mindske konkurrence- og præstationskulturen.

Styrke børn og unges viden om fritidsaktiviteter i deres lokalmiljø

Aktiviteterne skal generelt bidrage til, at børn og unge får et kendskab til fritidsaktiviteter i deres lokalmiljø.

Det er desuden et krav, at dem, der tildeles midler, er hjemmehørende i Odense. Aktiviteterne skal afvikles inde i løbet af 2026. Idrætsforeningerne har kunne søge op til 50.000 kr., hvoraf max. 20% må anvendes på henholdsvis materialer og aflønning ud af det samlede ansøgte beløb. Alle aktiviteterne, der tildeles midler, skal opsamle effekt og læring i en samlet rapport, når aktiviteterne er afviklet.

Der er ca. 0,6 mio. kr. til fordeling af midler i puljen for 2025.

Fokus på større geografisk spredning og ulighed i sundhed

Ved den seneste vurdering har forvaltningen lagt vægt på, at midlerne bliver fordelt mere geografisk, så børn og unge fra flere områder i kommunen får mulighed for at deltage i lokale fællesskaber. Derudover har forvaltningen prioriteret aktiviteter, der sikrer adgang for alle børn og unge, så der skabes større lighed i sundhed. Idrætsforeninger i udsatte boligområder er også blevet informeret om puljen samt opfordret til at indsende en ansøgning.

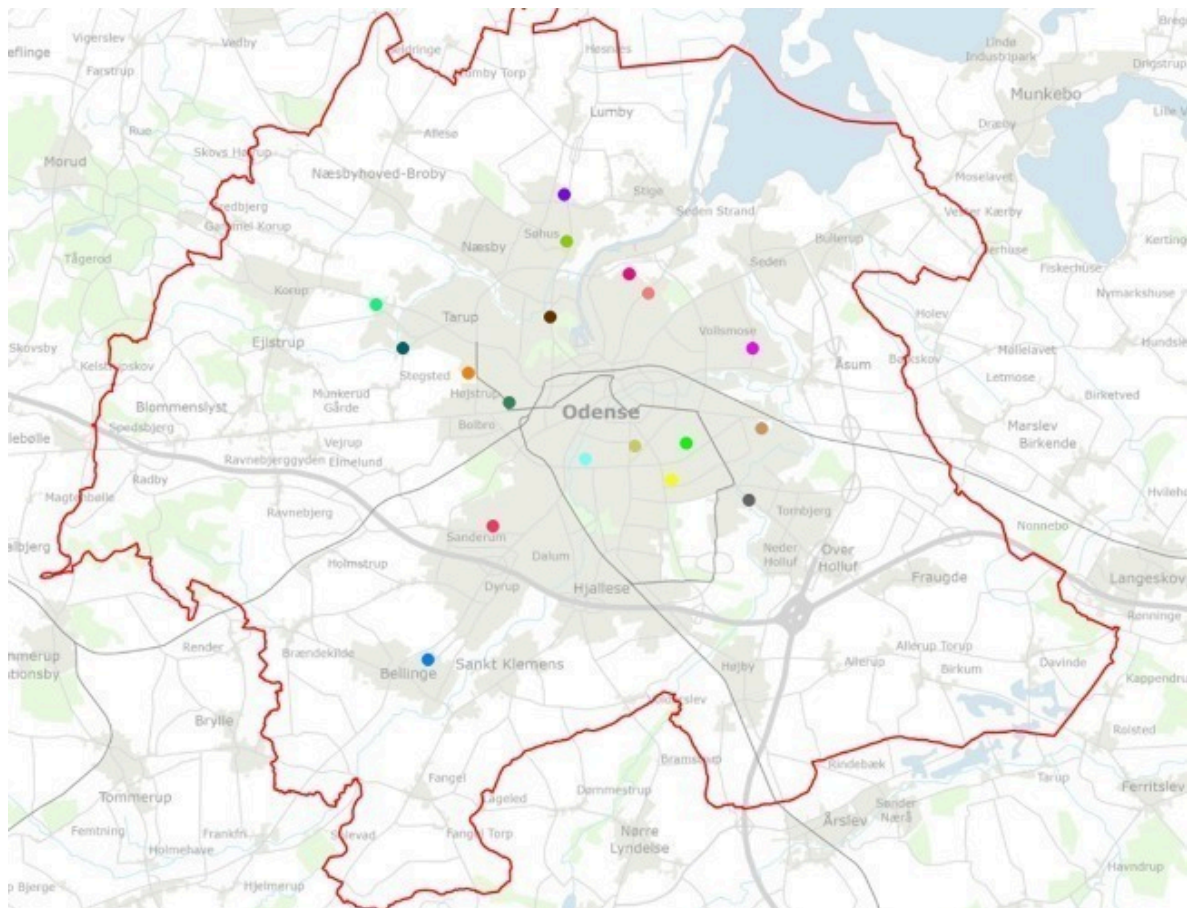
I skemaet nedenfor ses alle indkomne ansøgere med ansøgte beløb samt indstilling.

Ansøger	Ansøgte beløb	Indstilles til bevilling inkl. moms
KFUM Boldklub	50.000 kr.	50.000 kr.
Odense Beachvolly Klub	31.100 kr.	31.100 kr.
Boldklubben Marienlyst	33.050 kr.	33.050 kr.
Team Odense Taekwondo	22.000 kr.	22.000 kr.
TPI Håndbold Odense	10.000 kr.	10.000 kr.
Odense Fifa Klub	29.500 kr.	0 kr.

Tennis Club Odense	45.000 kr.	45.000 kr.
KIF Bordtennis	25.000 kr.	25.000 kr.
TeamGym Bellinge	50.000 kr.	50.000 kr.
OBK Badmintonklub	48.750 kr.	0 kr.
Dalum Hjallesse Badmintonklub	50.000 kr.	50.000 kr.
Cirkus Flik Flak	22.500 kr.	22.500 kr.
Odense Roklub	50.000 kr.	0 kr.
Skt. Klemens Badmintonklub	15.195 kr.	0 kr.
Munkebjerg Gymnastikforening	41.750 kr.	41.750 kr.
H2Odense	23.250 kr.	23.250 kr.
Folkemusiklauget Fynboerne	2.500 kr.	2.500 kr.
Karate Do-Irchio	31.000 kr.	31.000 kr.
Stige Gymnastikforening	8.010 kr.	8.010 kr.
F.C Odense	50.000 kr.	25.000 kr.
Vollsmose idrætsforening	9.000 kr.	9.000 kr.
Den vietnamesiske forening	30.195 kr.	30.195 kr.
I alt	677.800 kr.	509.355 kr.

På baggrund af ovenstående fordeling af tilskud, er der stadig 87.000 kr. tilbage af puljens samlede beløb, som endnu ikke er brugt. Forvaltningen foreslår, at de resterende midler ikke anvendes, fordi de ansøgninger, der ikke er indstillet til at modtage puljemidler, ikke i høj nok grad opfylder puljens kriterier og formål.

På kortet nedenfor ses fordelingen af midlerne til de 18 udvalgte idrætsforeninger i Odense.

Som det fremgår af skemaet, anbefaler forvaltningen, at der bevilliges tilskud til 18 idrætsforeninger. Foreningerne, der er indstillet til bevilling af tilskud, har i højere grad opfyldt puljens kriterier sammenlignet med de øvrige ansøgere. De udvalgte projekter har demonstreret en evne til at fremme fællesskaber frem for præstationer gennem leg og bevægelse. Derudover har de haft et klart fokus på at inkludere børn og unge i sunde fællesskaber, hvor det at fejle er tilladt, og hvor der skabes en pause fra perfektionskulturen.

De tildelte projekter har også vist en betydelig indsats for at få flere børn og unge, som ikke allerede er en del af foreningslivet, til at blive en del af et aktivt fællesskab. Dette inkluderer

øget selvtillid og selvværd samt mindsket skærmtid. Derudover har de udvalgte projekter haft et fokus på at styrke den eksisterende foreningsrelation og mindske frafald blandt børn og

unge ved at fremme fællesskab og sammenhold og mindske konkurrence- og præstationskultur.

De udvalgte foreninger repræsenterer en bred vifte af sportsgrene og aktiviteter, herunder svømning, tennis, boldspil, kampsport, gymnastik, folkedans med mere. Dette sikrer, at tilskuddene kommer mange børn og unge til gavn på tværs af forskellige interesser og behov. Ved at involvere en mangfoldighed af sportsgrene og aktiviteter, når projekterne ud til en bred

målgruppe og bidrager til at skabe inkluderende og aktive fællesskaber for mange børn og unge.

Desuden har flere af de tildelte projekter et inkluderende fokus på børn og unge med særlige udfordringer. Dette bidrager til at mindske ulighed i sundhed ved at sikre, at flere børn og unge, uanset deres baggrund, får mulighed for at deltage i sunde og aktive fællesskaber.

Samlet set er det de projekter, der bedst har formået at integrere disse elementer i deres ansøgninger, som er blevet indstillet til bevilling af tilskud, da de i højere grad lever op til puljens formål og kriterier.

Uddybende ansøgninger samt begrundelser er vedhæftet som bilag til sagen.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag til puljen for fremme af præstationsfrie fællesskaber december 2025.pdf

Punkt 4: B-sag: Udmøntning af forslag finansieret af Sundhedspuljen 2026: Idræt for sindet

00.01.00-A00-101-25

Sagsresumé

Denne sag handler om udmøntningen af midler fra Sundhedspuljen i 2026. Sundhedspuljen har fra 2026 et årligt budget på 4,8 mio. kr., som skal anvendes til indsatser, der bryder ulighed i sundhed og bygger på evidensbaserede metoder. På mødet forelægges Sundhedsudvalget et konkret forslag om videreførelse af initiativet *Idræt for Sindet*, der giver psykisk sårbare borgere mulighed for at deltage i idrætsaktiviteter og fællesskaber, som styrker trivsel og forebygger isolation. Forslaget indebærer en fortsat medfinansiering af en frivilligkoordinator, der understøtter frivillige og sikrer brobygning mellem deltagere og foreningslivet.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget godkender initiativet Idræt for sindet finansieres af Sundhedspuljen i 2026.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Sagsfremstilling

Denne sag handler om anvendelsen af sundhedspuljen under Sundhedsudvalget i 2026.

Sundhedsudvalget får med denne sag forelagt et konkret forslag inkl. finansieringsbehov for udmøntning i 2026. Sundhedsudvalget har på møde den 17. juni 2025 godkendt tiltag, der fremadrettet finansieres af Sundhedspuljen. Udvalget godkendte herunder midler til tiltaget ”Idræt for sindet”. Der blev afsat 0,09 mio. kr. i 2025 til medfinansiering af en frivilligkoordinator, som skal understøtte fastholdelse og støtte til frivillige samt sikre brobygning mellem deltagere og foreningslivet.

På dagens møde præsenteres udvalget for et forslag med henblik på godkendelse, om at videreføre tiltaget til 2026.

I Budget 2026 er sundhedspuljen på 4,8 mio. kr. fra 2026 og frem grundet omprioritering af halvdelen af udvalgets effektiviseringskrav. Det er Sundhedsforvaltningen og Sundhedsudvalget, der har til opgave at forvalte Sundhedspuljen ud fra de godkendte kriterier, der danner grundlaget for tildeling af midler fra puljen.

Kriterier for tildeling af midler fra Sundhedspuljen:

- Midlerne skal bruges til indsatser, der strategisk og systematisk arbejder med at bryde ind i uligheden i sundhed.
- Indsatserne skal være med til at sikre, at valg af bl.a. forebyggelsestiltag sker på et stærkere grundlag af evidens.

Idræt for sindet

Mental sundhed styrkes ikke kun gennem behandling, men også gennem meningsfulde fællesskaber og fysisk aktivitet. Med initiativet Idræt for Sindet får psykisk sårbare borgere i Odense mulighed for at deltage i idrætsaktiviteter, der fremmer trivsel, livskvalitet og social tilknytning.

Initiativet bygger på egne erfaringer i Odense Kommune og erfaringer fra lignende tilbud i andre kommuner, hvor idræt og fællesskab har vist sig at være en effektiv metode til at styrke mental sundhed og forebygge isolation. Aktiviteterne tilrettelægges i samarbejde med frivillige og foreninger, og deltagerne mødes i trygge rammer med fokus på bevægelse, glæde og fællesskab. Forslaget om Idræt for sindet opfylder de to kriterier for puljen ved:

- Psykisk sårbare borgere har ofte begrænset adgang til fællesskaber og sundhedsfremmende aktiviteter. Idræt for Sindet skaber inkluderende rammer, hvor alle kan deltage uanset baggrund, og bidrager dermed til at mindske social og sundhedsmæssig ulighed.
- Forskning viser, at fysisk aktivitet og sociale fællesskaber har en positiv effekt på mental sundhed. Initiativet bygger på egne erfaringer fra Odense Kommune og generelle anbefalinger om at tænke helhedsorienteret i arbejdet med psykisk sundhed.

Finansiering: Der afsættes 0,16 mio. Kr. i 2026 til at fortsætte medfinansiering af en frivilligkoordinator, som fortsat skal understøtte fastholdelse og støtte til frivillige samt sikre brobygning mellem deltagere og foreningslivet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 5: C-sag: Forslag til udmøntning af budgetindsatser til 2026: Forskning, sundhed og forebyggelse samt anbefalinger fra Ekspertråd

00.01.00-G01-33-25

Sagsresumé

I Budgetforlig 2026 er der afsat penge til en række prioriterede indsatser. Indsatserne skal styrke udvikling baseret på forskning samt forebyggelse, sundhedsfremme og lighed i sundhed. Indsatserne er en vigtig del af det videre arbejde med politikken Flere sunde leveår - Politik for Forebyggelse og Sundhedsfremme. De omfatter blandt andet en styrkelse af kommunens arbejde med forskning, en mulig etablering af et Center for Lighed i Sundhed og udmøntning af Ekspertrådets anbefalinger. Prioriteringerne bygger på Ekspertrådets arbejde og tidligere beslutninger i Sundhedsudvalget.

Med budgetforligets prioritering sættes der samtidig en tydelig retning for, at udviklingen af forebyggelses- og sundhedsområdet i Odense skal baseres på mere systematisk brug af forskning. Sammen med de sundhedspuljemidler, Sundhedsudvalget har afsat til forskning, understøttes en retning, hvor der opbygges forskningskapacitet, som gør det muligt i højere grad at udvikle og implementere indsatser, der dokumenteret kan øge antallet af sunde leveår og reducere ulighed i sundhed. Herved forankres det forskningsspor, som Sundhedsudvalget har igangsat i indeværende valgperiode, som et varigt element i den nye forvaltning.

Formålet med sagen er at give Sundhedsudvalget et samlet overblik over, hvordan de politisk afsatte budgetmidler på sundheds- og forebyggelsesområdet i 2026 foreslås brugt. Sagen skal ses i sammenhæng med orienteringssagen på samme møde om status for arbejdet med en forskningsstrategi og udmøntningen af forskningsmidlerne. Forskningsstrategien skal både understøtte Flere sunde leveår og indgå som et centralt bidrag til den tværgående budgetbestilling om forskning på hele velfærdsområdet.

Sagen lægger op til en overordnet politisk drøftelse af den strategiske retning for brugen af midlerne i Budgetforlig 2026. Der skal også peges på eventuelle politiske opmærksomhedspunkter, som skal indgå i det videre arbejde i den kommende Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltning (SOFF).

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at Sundhedsudvalget drøfter den foreslåede udmøntning af Budgetforlig 2026 og peger på eventuelle politiske opmærksomhedspunkter, som kan indgå i det videre arbejde i det kommende Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalg.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med Flere sunde leveår - Politik for Forebyggelse og Sundhedsfremme har Byrådet fastlagt en fælles politisk ramme for kommunens arbejde med forebyggelse og sundhed. Politikken er langsigtet og går på tværs af forvaltningsområder. Den bygger på en ambition om, at indsatserne skal skabe effekt, mindske social ulighed i sundhed og udvikles i samarbejde på tværs af kommunen.

En central del af denne politiske ramme er ønsket om, at Odense Kommune i højere grad arbejder evidens- og databaseret. Derfor har Sundhedsudvalget igangsat et strategisk spor for forskning i forebyggelse og sundhedsfremme. Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme har peget på behovet for en mere samlet og langsigtet tilgang til forskning i Odense Kommune. Rådet fremhæver, at ny viden i højere grad skal bruges systematisk til at styrke kvaliteten i den kommunale praksis. Forskningen skal også i højere grad understøtte politiske prioriteringer og beslutninger.

Sundhedsudvalget modtog anbefalingerne den 3. juni 2025 og drøftede dem igen den 12. august 2025. Den 23. september 2025 besluttede udvalget blandt andet:

- at der afsættes 1 mio. kr. i 2025 og 1 mio. kr. i 2026 fra Sundhedspuljen til ansættelser,
- at midlerne skal støtte både strategiarbejdet og konkrete forskningsaktiviteter,
- at arbejdet skal samstemmes med budgetforligets tværgående bestilling om forskning på velfærdsområderne,
- og at udvalget i løbet af 2026 skal have et første udkast til strategien.

Som led i beslutningen er der etableret en forskningssekretariatsfunktion, som skal understøtte både udviklingen af forskningsstrategien og de forskningsaktiviteter, der allerede er sat i gang. Funktionen skal samtidig sikre, at ny viden bruges mere systematisk til at styrke kvaliteten i den kommunale praksis, og at forskningen i højere grad understøtter politiske prioriteringer og beslutninger. På dette møde behandles der en særskilt orienteringssag om rammerne for strategien.

Med etableringen af forskningssekretariatet får forvaltningen en samlet funktion, der kan omsætte ny viden til praksis og understøtte, at forebyggelses- og sundhedsindsatser udvikles, implementeres og evalueres systematisk. Funktionen skal blandt andet sikre, at forskningen kobles tættere til driften, til politiske beslutninger og til de strategiske mål om flere sunde leveår. Sekretariatet vil samtidig bidrage til at styrke kommunens samarbejde med eksterne vidensmiljøer og sikre, at Odense kan indgå i forsknings- og udviklingsprojekter med høj relevans og bæredygtighed.

Med den nye forvaltningsstruktur får forskningsindsatsen en bredere ramme. Fra 1. januar 2026 samles forebyggelse, sundhed, omsorg og handicap i én forvaltning. Det betyder, at forskningsstrategien på sigt skal omfatte en bredere faglig portefølje med fokus på forebyggelse, sundhed, omsorg og rehabilitering. Arbejdet fortsat tager afsæt i Ekspertrådets anbefalinger, som er formuleret, så de kan anvendes på tværs af velfærdsområderne.

Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme har samtidig konkretiseret politikken i otte anbefalingstemaer. Temaerne er grundlaget for det videre arbejde med Flere sunde leveår. Sundhedsudvalget har i 2025 drøftet prioriteringen af temaerne og den overordnede tilrettelæggelse af indsatsen. Udvalget besluttede en todelt tilgang. Nogle indsatser kan sættes i gang med det samme, mens andre kræver yderligere udvikling og afprøvning. Spor A omfatter indsatser, der er klar til at blive gennemført. Det gælder blandt andet visionen om en nikotinfri fremtid, alkoholfrie skoleafslutninger og et styrket psykologtilbud til sårbare gravide. Spor B omfatter områder, hvor der fortsat er behov for udvikling. Det gælder for eksempel bevægelsesfremmende indsatser og lokalt forankrede sundhedstilbud.

Sundhedspuljen har i 2025 været brugt til at sætte flere af Ekspertrådets anbefalede indsatser i gang. Det gælder især inden for forskning, alkoholforebyggelse og psykologtilbuddet til sårbare gravide. Puljen har dermed været et vigtigt redskab til at omsætte Flere sunde leveår og Ekspertrådets anbefalinger til konkrete indsatser.

Sammenhæng til budgetforliget og den tværgående forskningsbestilling

Budgetforliget for 2026 indeholder en tværgående bestilling om at styrke det forskningsbaserede grundlag på sundheds- og velfærdsområderne. Jf. budgetforliget skal den kommende Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltning, Børn- og Ungeforvaltningen samt Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med udgangspunkt i bl.a. nuværende forskningsrelaterede aktiviteter afdække og forberede en drøftelse i udvalgene af, hvordan kommunen kan arbejde mere forskningsbaseret på tværs af sundheds- og velfærdsområderne, herunder behovet for en samlet forskningsstrategi til gavn for borgerne.

Forskningsstrategien for forebyggelse og sundhedsfremme vil udgøre en central del af bidraget til denne tværgående bestilling. Det betyder, at den konkrete udmøntning af sundhedspuljemidlerne til forskning på sundheds- og forebyggelsesområdet både skal:

- understøtte Ekspertrådets anbefalinger,
- dermed understøtte implementeringen af Flere sunde leveår,
- og spille sammen med den tværgående forskningsdagsorden på velfærdsområderne.

Budgetforliget for 2026 indeholder tre centrale prioriteringer på sundheds- og forebyggelsesområdet:

- Styrket forskning på sundheds- og velfærdsområderne
Forligspartierne har ikke afsat særskilte driftsmidler til dette, men har bestilt en tværgående sag. Den kommende SOFF, Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen skal med udgangspunkt i de nuværende forskningsaktiviteter forberede en drøftelse i udvalgene om, hvordan kommunen kan arbejde mere forskningsbaseret, herunder behovet for en samlet forskningsstrategi.
- Forebyggelsesindsatser i forlængelse af forebyggelsespolitikken og Ekspertrådets anbefalinger
Der afsættes 3,0 mio. kr. årligt i 2026–2028 under Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget til at styrke

forebyggelsesindsatsen og konkrete indsatser i forlængelse af Flere sunde leveår. Midlerne skal bruges til indsatser, der kan øge antallet af sunde leveår og reducere ulighed i sundhed.

- En mulig etablering af Center for Lighed i Sundhed

Der afsættes i alt 2,0 mio. kr. i perioden 2026–2027 under Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget til at afdække mulighederne for at etablere et Center for Lighed i Sundhed i Odense i samarbejde med relevante aktører, herunder Region Syddanmark.

På administrativt niveau er der flere processer i gang:

- På forskningsområdet er der som nævnt disponeret midler fra Sundhedspuljen til arbejdet med forskningsstrategien og videreudviklingen af en forskningssekretariatsfunktion. Der er igangsat rekruttering af en medarbejder, som skal understøtte arbejdet og bidrage til en mere systematisk tilgang til forskning på tværs af forebyggelses- og sundhedsområdet. Samtidig er der allerede en række aktiviteter i gang på administrativt niveau, som danner et solidt fundament for den kommende strategi. Odense Kommune samarbejder i dag med både SDU og UCL gennem eksisterende partnerskabsaftaler, hvor der blandt andet arbejdes med følgeforskning på politiske tiltag og dialog om kompetenceudvikling, efter- og videreuddannelse. Herudover udvikles der løbende projektbeskrivelser og vidensbehov, som på sigt skal matches med relevante forskere og mulige finansieringskilder, ligesom der er igangsat et arbejde med at skabe et mere samlet overblik over en forskningsportefølje på området. Sekretariatet understøtter desuden driften i forbindelse med forskningsideer og henvendelser fra både interne og eksterne aktører, så forskningsaktiviteter kan koordineres og kvalificeres tidligt i processen. Samlet set arbejder forvaltningen dermed allerede aktivt med at styrke det forskningsbaserede grundlag, og Sundhedsudvalgets beslutning om at afsætte midler i 2025 og 2026 vil give mulighed for at videreudvikle og konsolidere dette arbejde i de kommende år. De igangværende aktiviteter på forskningsområdet udgør dermed et samlet fundament for, at Odense Kommune kan bevæge sig i retning af en praksisnær og forskningsbaseret tilgang til forebyggelse og sundhedsfremme. Dette understøtter både Ekspertrådets anbefalinger og den politiske ambition om at basere udviklingen af nye tilbud på dokumenteret effekt.
- Der udarbejdes et fælles kommissorium for Center for Lighed i Sundhed sammen med Region Syddanmark, og der er igangsat rekruttering af en medarbejder til at understøtte arbejdet. Arbejdet med centret forventes samtidig at kunne bidrage til en styrkelse af det forskningsbaserede grundlag på lighedsområdet, da centret skal udvikles i tæt samarbejde med forsknings- og vidensmiljøer.
- Indsatserne på forebyggelsesområdet fortsætter i forlængelse af de aktiviteter, der blev igangsat i 2025 på baggrund af udvalgets prioriteringer og Ekspertrådets anbefalinger.

Den nye forvaltningsstruktur og videre proces

Den kommende forvaltningsstruktur betyder, at Sundhedsudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets ansvarsområder samles i ét nyt Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalg. Udmøntningen af budgetmidlerne tilrettelægges derfor, så den både understøtter den hidtidige politiske retning og samtidig kan indgå i den samlede faglige portefølje i den nye forvaltning

I planlægningen af udmøntningen lægges der vægt på, at de tre prioriteringer i budgettet - forskning, arbejdet med etablering af Center for Lighed i Sundhed og forebyggelse - samlet set skal understøtte indsatser med dokumenteret effekt. Der skal også være et klart fokus på at reducere ulighed i sundhed.

De konkrete udmøntningssager vil løbende blive forelagt det nye Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalg, efterhånden som de bliver klar. Det gælder blandt andet:

- forelæggelse af en forskningsstrategi
- den tværgående sag om forskning i samarbejde med de øvrige forvaltninger,
- godkendelse af kommissorium for Center for Lighed i Sundhed,
- samt udmøntning af forebyggelsesmidlerne.

Med udmøntningen af midlerne og den igangværende udvikling af forskningsstrategien står Odense Kommune stærkere i arbejdet med at udvikle en forebyggelsesindsats, der hviler på dokumenteret effekt og løbende læring. Det skaber et robust afsæt for de kommende års politiske prioriteringer og for at fastholde Odense som en kommune, der går foran i arbejdet med at skabe flere sunde leveår.

Økonomi

På sundheds- og forebyggelsesområdet indeholder Budgetforliget 2026 følgende økonomi under Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget:

Budgetpost	2026	2027	2028
Sundhed, forebyggelse og anbefalinger fra ekspertråd	3 mio. kr.	3 mio. kr.	3 mio. kr.
Center for Lighed i Sundhed	2 mio. kr.	2 mio. kr.	

Herudover har Sundhedsudvalget på mødet den 23. september udmøntet 1 mio. kr. i 2025 og 1 mio. kr. i 2026 til ansættelser af medarbejdere, der skal understøtte strategiarbejdet og forskningsaktiviteter.

Punkt 6: D-sag: Orientering om disposition for en kommende forskningsstrategi

00.01.00-P20-15-25

Sagsresumé

Denne sag orienterer Sundhedsudvalget om status for arbejdet med en forskningsstrategi for forebyggelse og sundhedsfremme. Arbejdet udspringer af udvalgets beslutning den 23. september 2025 om at igangsætte strategiarbejdet med afsæt i Ekspertrådets anbefalinger.

Som led i beslutningen afsatte udvalget 1 mio. kr. fra Sundhedspuljen i 2025 og 1 mio. kr. i 2026 til at etablere en forskningssekretariatsfunktion. Funktionen skal understøtte både udviklingen af strategien og de forskningsaktiviteter, der allerede er sat i gang. Arbejdet tilpasses samtidig den bestilling, som indgår i Budgetforliget 2026 om en tværgående sag om forskning på hele velfærdsområdet.

Sagen relaterer sig også til det initiativretsforslag, som Byrådsgruppe C fremsatte den 13. august 2025 om at øge odenseanernes sunde leveår gennem styrket forebyggelse og mere forskning. Forslaget er oversendt til Sundhedsudvalget.

Sagen giver en status på udmøntningen af midler, sammenhængen til budgetforligets tværgående bestilling og en præsentation af de centrale elementer i den kommende strategi.

Sagen skal desuden ses i lyset af den nye forvaltningsstruktur, som træder i kraft 1. januar. Her samles Sundhedsudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets områder i det nye Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalg.

Baggrund

Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme anbefaler, at Odense Kommune udvikler en forskningsstrategi. Formålet er at styrke kommunens rolle som forskningsaktør og skabe en mere systematisk og praksisnær tilgang til forskning.

Sundhedsudvalget modtog anbefalingerne 3. juni 2025 og drøftede dem igen 12. august 2025. Den 23. september besluttede udvalget, at:

- der afsættes 1 mio. kr. i 2025 og 1 mio. kr. i 2026 til ansættelser,
- midlerne skal støtte både strategiarbejdet og forskningsaktiviteter,
- arbejdet skal samstemmes med budgetforligets tværgående bestilling,
- og at udvalget i løbet af året skulle have et første udkast til strategien.

Med den nye forvaltningsstruktur får forskningsindsatsen en bredere ramme. Fra 1. januar 2026 samles forebyggelse, sundhed, omsorg og handicap i én forvaltning. Det betyder, at strategien skal tage højde for en bredere faglig portefølje, selvom arbejdet fortsat tager afsæt i Ekspertrådets anbefalinger. Disse anbefalinger er formuleret, så de kan bruges på tværs af velfærdsområderne.

Sammenhæng til den tværgående sag om forskning i budgetforliget

Jf. Budgetforliget for 2026 skal den kommende Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltning, Børn- og Ungeforvaltningen samt Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med udgangspunkt i bl.a. nuværende forskningsrelaterede aktiviteter skal afdække og forberede en drøftelse i udvalgene af, hvorvidt kommunen kan arbejde mere forskningsbaseret i forhold til sundheds- og velfærdsområderne, herunder behovet for en forskningsstrategi til gavn for borgerne. Forskningsstrategien for forebyggelse og sundhedsfremme vil udgøre en del af bidraget til den tværgående bestilling.

Udkast til disposition for forskningsstrategien

På baggrund af Ekspertrådets anbefalinger, det foreløbige udkast til en forskningsstrategi og det arbejde, der allerede er sat i gang på forebyggelses- og sundhedsfremmeområdet, er der formuleret en foreløbig disposition for strategien. Dispositionen fungerer som et arbejdsredskab, der afspejler den nuværende forskningsindsats og sam-tidig peger frem mod, at strategien på sigt skal udgøre den samlede strategiske ramme for den nye Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesforvaltnings forskningsportefølje.

Nedenfor præsenteres de hovedelementer, som forventes at indgå i den endelige strategi.

- Hvorfor en forskningsstrategi? Den indledende del forklarer, hvorfor Odense Kommune har behov for en forskningsstrategi, og hvordan strategien kan understøtte implementeringen af Flere sunde leveår. Her beskrives behovet for mere systematisk brug af data og viden og for en tættere kobling mellem forskning og drift. Afsnittet udfolder også, hvordan Ekspertrådets anbefalinger om praksisnær og anvendelsesorienteret forskning omsættes til lokale prioriteringer. I lyset af den nye forvaltningsstruktur forventes indledningen også at tydeliggøre, at strategien ikke kun skal omfatte forebyggelse og sundhedsfremme, men hele den bredere velfærdsportefølje med fokus på forebyggelse, sundhed, omsorg og rehabilitering.
- Strategiens formål og vision: Afsnittet beskriver strategiens overordnede formål og vision. Udgangspunktet er, at strategien skal bidrage understøtte viden, der bidrager til flere sunde leveår og mindre ulighed i sundhed. Den skal samtidig styrke Odense Kommunes rolle som forskningsaktør i tæt samarbejde med borgere, medarbejdere og eksterne vidensmiljøer. I den videre proces vil visionen blive udviklet, så den afspejler, at strategien på sigt skal være en fælles ramme for forskningsindsatsen på tværs af hele den nye forvaltnings opgaveområder.
- Strategiens første indsatsområder: Strategiens indholdsmæssige retning organiseres i fire overordnede indsatsområder. De er valgt, fordi de både udspringer af Ekspertrådets anbefalinger og forventes at få betydning i den kommende forvaltnings samlede opgaveportefølje. I det videre arbejde vil der være fokus på, hvordan områderne kan bygges videre ud og kobles til ældreområdet, omsorgs- og plejefeltet og rehabilitering. Indsatsområderne er:
 - Ulighed og sårbarhed: Fokus på at forstå og reducere ulighed i sundhed samt anvende et nuanceret sårbarhedsbegreb i udviklingen af indsatser.
 - Folkesundhedslov og forebyggelse: Understøtte kommunens arbejde med kommende krav i en folkesundhedslov vedrørende data, indikatorer og evidensbaserede målsætninger, så forebyggelse kan prioriteres stærkere og mere målrettet.
 - Sundhedsreform og det nære sundhedsvæsen: Forskning i, hvordan kommunale tilbud i samspil med Regionen og Almen Praksis kan understøtte sammenhængende borgerforløb, nye samarbejdsformer og en styrket kommunal rolle i det nære sundhedsvæsen.
 - Følgeforskning på implementering og politiske beslutninger: Forskning kobles på nye politiske tiltag for at skabe viden om, hvad der virker i praksis.
- Guidende principper for forskningsarbejdet: Strategien vil indeholde en række principper, der skal sikre kvalitet og relevans i forskningsindsatsen. Principperne omfatter bl.a., at forskningen skal være praksisnær, implementeringsfokuseret og tæt koblet til driften. Der skal være en klar sammenhæng mellem projekter og politiske mål. Principperne skal også understøtte mere tværfagligt samarbejde på tværs af forvaltningen og sikre, at forskning bruges som et konkret redskab til kvalitetsudvikling og ikke som et mål i sig selv.
- Organisering og governance: Dette element beskriver de overordnede rammer for organisering af forskningsindsatsen. Her lægges der op til, at forskningssekretariatet bliver omdrejningspunkt for koordinering, porteføljestyring og samarbejder. Der forventes etableret en tydelig ledelsesforankring, fælles principper for prioritering af forskningsprojekter og en gradvis opbygning af kapacitet og strukturer. Organiseringen vil kunne justeres i takt med, at den nye forvaltning tager form.
- Implementering og videre proces: Afsnittet skitserer den overordnede proces for implementering. Her forventes en gradvis indfasning af strukturer og arbejdsgange, ligesom der vil ske løbende tilpasninger i takt med, at den nye forvaltning etableres. Fokus er, at strategien skal kunne understøtte forebyggelse, sundhed, omsorg og rehabilitering på en samlet måde.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 7: D-sag: Hurtig rekruttering af udenlandske sygeplejersker

15.00.00-G01-46-24

Sagsresumé

Med denne sag får Beskæftigelses- og Socialudvalget, Sundhedsudvalget og Ældre- og Handicapudvalget en status på forvaltningernes arbejde med at tilbyde udenlandske sygeplejersker ansættelse som ufaglærte medhjælpere i Ældre- og Handicapforvaltningen. Korte ansættelser som ufaglærte medhjælpere kan hjælpe de udenlandske sygeplejersker til at forbedre deres dansk og opnå forståelse for dansk arbejdspladskultur med henblik på, at de kan søge evalueringstillinger og opnå dansk autorisation som sygeplejersker.

På udvalgsmøder i oktober 2024 godkendte de tre udvalg en model til at styrke de udenlandske sygeplejerskers bestræbelser på at opnå dansk autorisation.

Modellen består af to elementer:

- En jobkonsulent i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har ansvaret for målgruppen. Herved opnås særlig kendskab til mulighederne og begrænsningerne for udenlandske sygeplejersker, der har ophold med henblik på autorisation. Det betyder, at der er én ressourceperson, som udenlandske sygeplejersker kan henvende sig til ved spørgsmål.
- Jobkonsulenten i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er fast kontakt for Ældre- og Handicapforvaltningen og formidler stillingsopslag og viden om muligheder for ansættelse som ufaglærte medhjælpere videre til de udenlandske sygeplejersker. Ældre- og Handicapforvaltningen har dermed en fast kontakt i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, som hurtigt kan afklare tvivlsspørgsmål og matche kandidater med mulige stillingsopslag.

Medhjælperstillingerne er ikke særlige projektstillinger til målgruppen, men helt almindelige ordinære stillinger. De udenlandske sygeplejersker kan dermed søge dem på lige vilkår med alle andre interesserede.

Status

- Siden udvalgsmødet sidste år har en jobkonsulent i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen haft særligt ansvar for målgruppen og sat sig ind i lovgivningen på området, og mulighederne for at målgruppen kan opnå dansk autorisation.
- Der har ikke været opslået ledige ufaglærte medhjælperstillinger i Ældre- og Handicapforvaltningen siden den politiske beslutning i oktober 2024. Vikarkorpset har haft fire stillingsopslag i 2025, hvor der blev søgt ufaglærte tilkalddevikarer. Enkelte udenlandske sygeplejersker har været til samtale på vikarstillinger. Dog uden at de har fået tilbudt stillingerne.

Opholdstilladelse med henblik på at opnå autorisation som sygeplejersker

I oktober i år reducerede Styrelsen for Patientsikkerhed kvoten for antallet af udenlandske sygeplejersker fra lande uden for EU/EØS, der kan opnå autorisation som sygeplejerske i Danmark. Kvoten er nu på 0 og gælder frem til 31. december 2026. Kvoten er indført fordi, der i øjeblikket ikke er mangel på sygeplejersker i Danmark.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen vil fortsat have en særlig opmærksomhed omkring de udenlandske sygeplejersker med bopæl i Odense, og gøre opmærksom på vigtigheden af løbende at orientere sig om ledige stillinger på relevante jobdatabaser og hjemmesider.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 8: D-sag: Orientering om den årlige trivselsmåling 2025 i Sundhedsforvaltningen

29.00.00-G01-123-25

Sagsresumé

Odense Kommune gennemførte i september 2025 den årlige trivselsmåling blandt kommunens medarbejdere.

Spørgerammen er udarbejdet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) og består af 16 forskellige temaer inden for psykosocialt arbejdsmiljø, herunder indflydelse i arbejdet, oplevelsen af mulighederne for at løse opgaverne, oplevelsen af mening i arbejdet, ledelseskvalitet, jobtilfredshed, krav i arbejdet og social kapital.

I Sundhedsforvaltningen har 568 medarbejdere – svarende til 88,6 % af de inviterede medarbejdere – besvaret den årlige trivselsundersøgelse. For hele Odense Kommune er svarprocenten 86,0 %. Den høje svarprocent bidrager til et repræsentativt resultat af medarbejdernes oplevede trivsel og danner et solidt fundament for det videre arbejde med trivsel på baggrund af drøftelser mellem ledere og medarbejdere.

Resultatet af den årlige trivselsundersøgelse viser, foruden en positiv fremgang fra sidste års måling, at trivslen i Sundhedsforvaltningen generelt er over niveau med trivslen i Odense Kommune samlet set. På 14 ud af i alt 16 temaer er der i Sundhedsforvaltningen i 2025 højere scorer end for Odense Kommune samlet set. Kun på ét tema scorer Sundhedsforvaltningen lavere, nemlig 'Indflydelse i arbejdet'. På temaet 'Forudsigelighed i arbejdet' ligger Sundhedsforvaltningen på niveau med Odense Kommune samlet set.

På 10 ud af de 16 temaer ses der for Sundhedsforvaltningen i 2025 en fremgang i forhold til resultatet for forvaltningen i 2024. I de øvrige 6 temaer ses der samme score i 2025 som i 2024. Den største positive fremgang ses i 'Oplevelse af mening i arbejdet', som tillige er det tema med den mest positive besvarelse.

Den årlige trivselsundersøgelse indeholder foruden de 16 temaer også data om, hvorvidt medarbejderne har oplevet krænkende adfærd. Målingen spørger konkret ind til, hvorvidt medarbejderne inden for de seneste 12 måneder har oplevet en eller flere typer af krænkende adfærd: trusler, fysisk vold, mobning, seksuel chikane, diskrimination eller dårlig behandling og chikane. 19 medarbejdere i Sundhedsforvaltningen har i den årlige trivselsmåling 2025 besvaret, at de inden for de seneste 12 måneder har oplevet en eller flere former for krænkende adfærd fra en leder eller en kollega/kolleger i Odense Kommune. I 2024-målingen havde 33 medarbejdere angivet dette. Der er her tale om en markant nedgang i oplevet krænkende adfærd.

45 medarbejdere i Sundhedsforvaltningen har i den årlige trivselsundersøgelse 2025 besvaret, at de inden for de seneste 12 måneder har oplevet arbejdsrelateret vold (tidligere kategoriseret som krænkende adfærd) fra borgere, klienter, patienter, elever eller pårørende uden for Odense Kommune (eksterne krænkelse). I trivselsundersøgelsen 2024 var der 52 medarbejdere, som har besvaret denne kategori. Også her ses der altså et fald i antallet af besvarelser om arbejdsrelateret vold.

Trods den overordnede positive besvarelse af trivselsundersøgelsen 2025 er der fortsat områder i forvaltningen, der kræver en indsats. Det fremgår blandt andet, at der er stor variation i andelen af medarbejdere, der har følt sig hjulpet i 'høj grad' eller 'meget høj grad' i forhold til krænkende adfærd og arbejdsrelateret vold. Andelen af medarbejdere, der angiver, at de 'i høj grad' eller 'meget høj grad' er blevet hjulpet i forbindelse med intern diskriminering, ligger på 31 %. Ved intern mobning og chikane er det 50 % af medarbejderne, der angiver, at de 'i høj grad' eller 'meget høj grad' har fået hjælp og støtte som forventet af arbejdspladsen. Andelen af medarbejdere, der angiver, at de har fået hjælp og støtte som forventet af arbejdspladsen ved arbejdsrelateret vold, ligger på 80 % ved trusler, 69 % ved fysisk vold, 65 % ved diskrimination, 50 % ved chikane og 51 % ved seksuel chikane. Der ligger derfor en fortsat opmærksomhed og et arbejde i at få alle besvarelserne her op i kategorierne 'i høj grad' og 'i meget høj grad'.

Det overordnede resultat på forvaltningsniveau dækker over underliggende variationer på område- og arbejdspladsniveau. Det betyder, at selvom det generelle billede af trivslen i Sundhedsforvaltningen er godt, er der steder i forvaltningens arbejdspladser, hvor trivslen er rigtig god, mens enkelte arbejdspladser har tematikker, der arbejdes med for at opnå bedre trivsel. Sundhedsforvaltningen arbejder målrettet og fokuseret med fastholdelse af trivslen på de arbejdspladser, hvor den er god. Ligeledes pågår et arbejde på de arbejdspladser, hvor trivslen kan blive bedre. Opfølgningen på den årlige trivselsundersøgelse sker på de enkelte arbejdspladser i dialogen mellem leder og medarbejdere, ligesom der i ledelsesstregen og i regi af MED sker opfølgning.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 9: D-sag: Status i Center for tandplejen

29.15.04-S00-1-24

Sagsresumé

Med finansloven for 2022 blev det besluttet at udvide den vederlagsfri kommunale Børne- og Ungetandpleje, så ordningen nu omfatter unge helt op til og med 21 år. Udvidelsen trådte i kraft den 1. juli 2022 og implementeres gradvist frem til udgangen af 2025. Fra 2026 er den nye målgruppe derfor fuldt indfaset. I Odense Kommune betyder det, at tandplejen får cirka 12.000 nye patienter – en stigning på omkring 30 % i målgruppen. Med udvidelsen fuldt indfaset i 2026, vil den samlede målgruppe være på cirka 50.000 børn og unge.

For at imødekomme kapacitetsudfordringer med den udvidede målgruppen gav blev der i 2023 opstillet tre klinikmodeller for kapacitetstilpasningen: en centraliseret løsning for at imødekomme rekrutterings-/organiseringsudfordringer, en decentral løsning med vægten på at tilpasse eksisterende klinikker og fastholde lokal forankring samt en udliciteringsmodel. Byrådet valgte med budgetforliget 2024 en decentral løsning, hvor den samlede udbygning vil bringe tandplejen op på 49 klinikrum fordelt på 7 lokationer.

For at imødekomme kapacitetsudvidelsen på kort sigt frem til udvidelsen er fuldt etableret, bevilligede Byrådet 6 mio. kr. i anlægsmidler til Sundhedsudvalget i forbindelse med budgetforliget 2023. Bevillingen gav mulighed for at tilføje 4 ekstra klinikrum med kort varsel, så børn- og ungetandplejen pr. januar 2024 rådede over i alt 41 klinikrum på 8 lokationer.

I budgetforliget 2024 blev der derudover i perioden 2024-2026 afsat 43,5 mio. kr. i anlægsmidler til udvidelse af den samlede klinikkapaciteten og modernisering af eksisterende klinikrum. Samtidig fik sundhedsforvaltningen bevilliget 18,6 mio. kr. i perioden 2024-2026 fra Sundhedsministeriets anlægspulje til projektet. De samlede anlægsmidler på 62,1 mio. kr. forvaltes af By- og Kulturforvaltningen (BKF), som har ansvar for anlægsprojektet og afrapportering til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Den valgte decentrale model for udbygning af kapacitet i tandplejen har ikke været politisk behandlet i Sundhedsudvalget, men var alene en byrådsbeslutning i budgetforliget 2024. Sundhedsudvalget leverede i forbindelse med udvalgets budgetbidrag til budget 2024 et beslutningsoplæg for tandplejen, hvor den valgte decentrale model var ikke en del af beslutningsoplægget. Den valgte decentrale model fremkom i forbindelse med en efterfølgende proces frem mod budgetforhandlingerne for budget 2024. I denne proces beskrev Sundhedsforvaltningen tydeligt overfor By- og Kulturforvaltningen ulemperne ved den valgte model, som er tilsvarende dem, der beskrives i nærværende orienteringssag.

Ud over midler til etablering af den decentrale model, blev der for at afhjælpe midlertidig kapacitetsmangel i budgetforliget 2024 afsat 5 mio. kr. i både 2024 og 2025 til tilkøb af tandplejeydelser hos privatpraktiserende tandlæger. Aftalerne trådte i kraft 1. april 2024 og er forlænget til udgangen af 2026, dog uden finansiering i 2026. Herefter kan aftalerne med privat praktiserende tandlæger ikke forlænges yderligere i nuværende form, da opgavens omfang overstiger tærsklen for EU-udbud. En yderligere forlængelse eller ny aftale ville derfor kræve et EU-udbud, hvilket ikke var forudsat ved tildeling af midlertidige midler, som netop blev valgt for at kunne igangsættes hurtigt og midlertidigt. Samtidig vurderes det at gennemførelse af et evt. EU-udbud vil være en længerevarende proces på op med et år.

I den oprindelige tidsplan for anlægsprojektet skulle klinikudvidelsen være fuldendt med udgangen af 2025. Sidenhen er tidsplanen blevet revideret af flere omgange dels af hensyn til at minimere nedlukningen af den eksisterende klinikdrift og dermed reducere presset på tandplejens eksisterende klinikkapacitet, dels grundet forsinkelser i igangsættelsen af det nødvendige EU-udbud vedrørende entreprisen på den decentrale model, som først kom på plads omkring årsskiftet 2025 blandt andet pga. udskiftning af rådgiver og projektleder, som yderligere forsinkede projekteringsfasen.

Status pr. december 2025 er, at anlægsprojektet med at etablere yderligere decentral klinikkapacitet er blevet yderligere forsinket, fordi et udbud af dentaludstyr har været fejlbehæftet og skal gå om. Det tager ca. 2,5 måned yderligere. Derfor arbejdes der på en ny tidsplan, hvor det bl.a. overvejes at ændre på rækkefølgen renoveringen og etableringen af klinikkerne.

Det betyder at der skal arbejdes med andre midlertidige indsatser for at afhjælpe den manglende klinikkapacitet i en 4-årig periode i stedet for en 2-årig periode, som var oprindeligt planlagt.

By- og Kulturforvaltningen, Børne- og Ungeforvaltningen og Sundhedsforvaltningen er i dialog om udarbejdelsen af en ny tidsplan. Børn- og Ungeforvaltningen har dog i regi af byggeudvalget vurderet, at der er behov for at gøre ophold i processen for nuværende, da forvaltningen ønsker at afsøge det politiske niveau for andre modeller. Dette betyder også, at

der ikke er godkendt en ny tidsplan. Da Børn- og Ungeforvaltningen overtager ansvaret for området, har Sundhedsforvaltningen bakket op om dette ønske.

Ønsket er primært begrundet i de negative effekter af ovenstående forløb, som kan opsummeres til:

- Manglende samlet klinikkapacitet og manglende finansiering til midlertidige løsninger: Under anlægsfasen er der manglende klinikkapacitet. Når kapaciteten ikke kan udnyttes fuldt ud, vil der fortsat være behov for at tilkøbe ydelser eksternt. Der er ikke afsat midler i budgetforliget 2026 til fortsat tilkøb af kapacitet hos privatpraktiserende tandlæger, hvilket kan medføre en ufinansieret merudgift på op til 14,7 mio. kr. i 2026 og 2027. De nuværende aftaler med private tandlæger kan desuden ikke forlænges yderligere i nuværende form efter 2026.
- Renovering med prioritering: Den tildelte finansiering til renovering dækker ikke en fuld gennemrenovering. Der vil derfor være behov for prioritering og der vil forventeligt være behov for endnu en renovering inden for en kort årrække. Den valgte decentrale model var behæftet med en vis usikkerhed i forhold til den samlede anlægssum.
- Dyr drift: Den decentrale model med mange matrikler er driftsmæssigt tung og dyr. Hver medarbejder kan kun bruges inden for en afgrænset geografi, hvilket begrænser fleksibiliteten og medvirker til rekrutteringsudfordringer. Samtidig er afledte driftsudgifter større ved en decentral model.
- Begrænset fleksibilitet: Modellen er ikke gearet til yderligere udbygning, hvilket gør tandplejen sårbar over for demografiske udsving.
- Økonomisk pres: Tandplejen står med et underskud og har begrænset mulighed for at absorbere yderligere udgifter. Ved anden halvårsopfølgning forventedes et merforbrug på 3 mio. kr. Seneste økonomiopfølgning viser et forventet underskud på 3,9 mio. kr. i 2025. Årsagen hertil er primært kæbekirurgiske konsulentydelse og flere private henvisninger.

På kort sigt er der behov for at sikre, at børn- og ungetandplejen kan opretholde et minimum af behandlingskapacitet inkl. aftaler med private, indtil der er oprettet fuld kapacitet. Det kræver finansiering at forlænge aftalerne med privatpraktiserende tandlæger, som ellers udløber ved udgangen af 2026. Uden yderligere midler vil tandplejen stå uden alternativ kapacitet i 2026 og 2027, hvilket forventes at medføre en merudgift på knap 14,7 mio. kr.

Pr. 1. januar 2026 overgår Center for Tandpleje fra Sundhedsudvalget til Børn- og Ungeudvalget. Derfor har Sundhedsforvaltningen i samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen igangsat en ekstern konsulentanalyse ved konsulentfirmaet BDO for at analysere børne- og ungdomstandplejens nuværende struktur og organisering mhp. at identificere handlemuligheder i forhold til at fremtidssikre tandplejen, herunder både kapacitetsudfordringer og behovet for at etablere en bæredygtig drift med et budget i balance. Samtidig gennemføres en benchmark analyse for at samle viden op fra de øvrige store studiebyer, som står overfor tilsvarende udfordringer bl.a. med udvidelse af klinikkapacitet til målgruppeudvidelsen. Tandplejen er et stærkt lovreguleret område ift. organisering, og derfor det væsentligt at indhente rådgivning og læring om, hvilke greb og handlemuligheder det er muligt at sætte i værk.

Det kommende Børn- og Ungeudvalg vil blive præsenteret for BDO's analyser i forbindelse med arbejdet med at sikre en tandpleje i økonomisk balance.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.

Punkt 10: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A00-4-24

Beslutning

Orientering givet.

Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i punktets behandling.